

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN
FÖR LÅSSMED
2005**

Grunder för fristående examen

YRKESEXAMEN FÖR LÅSSMED
2005

© Utbildningsstyrelsen 2006

Edita Prima Oy

Helsingfors 2006

ISBN 952-13-3046-5 (nid.)

ISBN 952-13-3047-3 (pdf)



DNR **3/011/2005**

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **30.3.2005**

Giltighetstid
fr.o.m. 1.5.2005 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

A 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift Nr **129/011/1995**

Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN FÖR LÅSSMED

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för yrkesexamen för låssmed.
Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.5.2005 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller
för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med
beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande
utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte
lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmodellerna samt
om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms
separat.

Generaldirektör

KIRSI LINDROOS

Kirsi Lindroos

Undervisningsrådet

OLLI HAUTAKOSKI

Olli Hautakoski

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna.....	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen för låsmed.....	8
1 § Examensdelarna	8

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i yrkesexamen för låsmed och grunderna för bedömningen.....	9
1 § Säkerhetsnormer och -anvisningar.....	9
a) Krav på yrkesskicklighet	9
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	10
c) Mål och kriterier för bedömningen	10
2 § Säkerhetstjänster och företagsamhet.....	11
a) Krav på yrkesskicklighet	11
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	12
c) Mål och kriterier för bedömningen	12
3 § Konstruktionsmässigt skydd	13
a) Krav på yrkesskicklighet	13
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	14
c) Mål och kriterier för bedömningen	15
4 § Kameraövervakningssystem.....	15
a) Krav på yrkesskicklighet	15
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	16
c) Mål och kriterier för bedömningen	16
5 § Brottslarmsystem.....	17
a) Krav på yrkesskicklighet	17
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	17
c) Mål och kriterier för bedömningen	18
6 § Passagekontrollsystem	18
a) Krav på yrkesskicklighet	18
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	19
c) Mål och kriterier för bedömningen	19

7 §	Företagsamhet	20
	a) Krav på yrkesskicklighet	20
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	20
	c) Mål och kriterier för bedömningen	21
8 §	Installation av elapparater.....	22
	a) Krav på yrkesskicklighet	22
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	22
	c) Mål och kriterier för bedömningen	23

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i undervisningsarrangemangen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han eller hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR LÅSSMED

1 § Examensdelarna

För att få examensbetyg skall examinanden avlägga följande delar:

- Säkerhetsnormer och -anvisningar
- Säkerhetstjänster och företagsamhet
- Konstruktionsmässigt skydd

samt två av följande delar:

- Kameraövervakningssystem
- Brottslarmsystem
- Passagekontrollsystem.

Utöver dessa kan examinanden avlägga följande delar:

- Företagsamhet
- Installation av elapparater.

Låssmeden är utförare av säkerhetsskyddsuppgifter som avses i lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002), och låssmedens låsnings- och systeminstallationer är säkerhetsskyddsuppgifter som förutsätter godkännande av polisen. Yrkesarbete i branschen och förvärvandet av yrkesskicklighet genom praktiska arbetsuppgifter förutsätter kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter.

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESSKICKLIGHET I YRKESEXAMEN FÖR LÅSSMED OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

1 § Säkerhetsnormer och -anvisningar

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinaderna känner till säkerhetsnormerna och -anvisningarna i sin bransch och kan tillämpa dem i sitt arbete.

De kan självständigt beakta företags- och datasäkerhet i arbetet. De kan utföra sina arbetsuppgifter i enlighet med kraven på arbetssäkerhet. De känner till elsäkerhetsfrågorna och handlar i enlighet med elsäkerhetsföreskrifternas krav på yrkesskicklighet i samband med eltekniska arbeten.

Examinanderna känner till bestämmelserna och anvisningarna om säkerhetsskydd samt bestämmelserna om brandsäkerhet och kan tillämpa dem vid val av utrustning och installationssätt i arbetet. De känner också till säkra förfaringssätt i fråga om nyckelsäkerhet, öppnings- och låsningsarbeten och kan tillämpa dem.

Examinanderna känner till och förstår innehållet i följande författningar och anvisningar som varit i kraft 31.12.2004, i den form de publicerats tre månader innan examen arrangeras:

Lagstiftning

- personuppgiftslag, 2 och 3 kap. i huvuddrag
- lag om integritetsskydd i arbetslivet, i huvuddrag
- lag om dataskydd vid elektronisk kommunikation, 2 och 4 kap.
- lag om säkerhetsutredningar, i huvuddrag
- lag om privata säkerhetstjänster
- statsrådets förordning om privata säkerhetstjänster
- arbetarskyddslag, 2–6 kap.
- lag om tillsynen över arbetarskyddet, 2 kap. i huvuddrag
- beredskap för första hjälpen på arbetsplatserna, arbetarskyddsguide 33
- stasrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbeten, 3, 6 och 7 kap. samt 21 §
- statsrådets beslut om asbestarbete, 1–3 §§
- polislagen i huvuddrag, 41 och 48 §§

Elsäkerhet

- elsäkerhetsföreskrifterna, fickguide publicerad av Säkerhetsteknikcentralen

Finlands byggbestämmelsesamling

- föreskrifter och anvisningar som gäller bruks- och underhållsanvisning för en byggnad, (A4), 2.1 mom.
- byggnaders brandsäkerhet (E1), föreskrifter och anvisningar, kapitel Allmänt, 7 kap. 7.3 och 7.4 mom. och 10 kap. i sin helhet
- produktions- och lagerbyggnaders brandsäkerhet (E2), 2 och 3 mom. i huvuddrag, 7.2 mom.
- bilgaragens brandsäkerhet (E4), 2.4 och 2.6 mom.
- tillgänglighet, hinderfri byggnad (F1), 1, 2 och 3.2.2 mom.
- säkerhet vid användning av byggnad (F2), 3.4, 3.7 och 5.2 mom.

Inrikesministeriet

- publikation A 59 ”brandvarnarens tekniska egenskaper och placering”, 6 mom.

Finansministeriet

- anvisning om datasäkerhet för hantering av datamaterial inom statsförvaltningen

Skadeförsäkringsbolagens skyddsanvisningar

- dagligt brandskydd, skyddsanvisning A4
- utrymnings- och släckningsvägar, skyddsanvisning B6
- elbrandskydd, skyddsanvisning E8, i huvuddrag
- underhåll av utrustning för avlägsnande av rök, skyddsanvisning H5, i huvuddrag.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten som krävs i denna examensdel påvisas i regel i samband med yrkesproven i de övriga delarna. Om de arbetsuppgifter som valts till proven i de övriga delarna inte uppfyller uppställda krav vad gäller 1 § i sådan omfattning att examinandens kompetens tillförlitligt kan påvisas motsvara kraven på yrkesskicklighet, är anordnaren skyldig att med hjälp av andra bedömningsmetoder försäkra sig om att examinanden har den kompetens som krävs. Före den slutliga bedömningen skall examinanden ges möjlighet att motivera sin egen arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinanden ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänns. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna.

Prestationen godkänns om examinanden i sitt arbete på rätt sätt kan beakta författningarna och anvisningarna som nämns i kraven på yrkesskicklighet.

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna är förtrogna med företagets affärsidé och verksamhet samt känner till de viktigaste samarbetspartnerna och leverantörerna och kan utnyttja dem för att skaffa information. De identifierar företagets konkurrenter och kan bevara affärshemligheter. De känner till datasäkerhetsklassificeringen av dokument som används i tjänsterna (konfidentiellt, hemligt) och kan följa de principer för datasäkerhet som tillämpas i företaget och som kunden förutsätter.

Examinanderna känner till kundtillfredsställelsens betydelse för företaget och inser betydelsen av kundservice för arbetsgivaren och för kunden. De behärskar olika kundservicesituationer. De kan dirigera ärenden till rätta personer i företaget. De kan kommunicera med kunder både muntligt och skriftligt. De behärskar datateknik så att de kan producera åskådliga och sakliga dokument till kunden och arbetsgivaren.

Examinanderna kan bedöma kundens individuella säkerhetsbehov och för kunden presentera de olika möjligheterna och alternativen som säkerhetstjänsterna erbjuder inom det egna verksamhetsområdet. De känner till vilka verkliga kostnader arbetet medför, t.ex. hur timdebiteringspriset bildas, priset på utrustningen och de verkliga kostnaderna för alternativa lösningar och övriga verkningar av dessa och kan på rätt sätt informera kunden om dem.

Examinanderna förstår betydelsen av samarbete på arbetsplatsen. De identifierar en tjänst, känner till de centrala kraven och handlingssätten för en felfri tjänst och kan handla därefter. De känner till kvalitetssystemet som används på arbetsplatsen och kan följa systemet i sitt arbete till den del som det gäller det egna arbetet. De ser för sin egen del till att kunden får avtalsenlig service. De kan handla kostnadseffektivt och lönsamt så att kvaliteten på tjänsterna inte blir lidande. De kan försäkra sig om kvaliteten på installationsarbetet efter varje arbetsskede och vid slutfört arbete. De kan ge kunden utbildning i användning av utrustningen och systemen som de installerat samt ge tillräckliga säkerhetsinstruktioner (t.ex. hur användarkoden förvaras).

De känner till hur konsumentlagstiftningen påverkar säkerhetstjänsterna och kan vid behov ge kunden handledning.

Examinanderna känner till och förstår innehållet i följande författningar och anvisningar som varit i kraft 31.12.2004, i den form de publicerats tre månader innan examen arrangeras:

Civilrätt

- lag om rättshandlingar, 2 kap.
- köplag, 1, 4, 7 och 15 kap. i huvuddrag
- lag om bostadsaktiebolag, 4 och 7 kap.
- lag om lega av hus, 14, 19–22, 25 och 26 §§
- konsumentskyddslag, 1 och 8 kap.
- skadeståndslag, 1 och 2 kap., 3 kap. 1 §, 4 kap. 1 § och 6 kap. 1 §
- produktansvarslag, 1, 3, 6 och 8 §§

Arbetsrätt

- arbetsavtalslag, i huvuddrag
- arbetstidslag, i huvuddrag
- semesterlag, i huvuddrag

Leveransvillkor

- allmänna leveransvillkor för låsnings- och säkerhetsbranschen LTT 91
- allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 98 i huvuddrag
- allmänna avtalsvillkor NL 01 och tekniska leveransvillkor NLTB 02, i huvuddrag

Straffrätt

- strafflag 30 kap, 5, 6 och 11 §§.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinanden utför de aktuella arbetena i vanliga arbetsmiljöer eller genom särskilda arbetsprestationer i sådan omfattning att man tillförlitligt kan konstatera att examinandens kompetens motsvarar kraven på yrkesskicklighet med avseende både på praktiska och teoretiska kunskaper som behövs i branschen. Om yrkesprovet inte uppfyller uppställda krav i sådan omfattning att examinandens kunskaper tillförlitligt kan påvisas motsvara kraven på yrkesskicklighet är anordnaren skyldig att med hjälp av olika tilläggsuppgifter eller andra bedömningsmetoder säkerställa att examinanden har den kompetens som krävs. Under provets gång kan tilläggsfrågor ställas till examinanden. De kompletterande kunskaper och färdigheter samt den kännedom om bestämmelser som ligger till grund för arbetet kan också kontrolleras genom särskilda prov till de delar de inte framgår av själva arbetet. För att klarlägga yrkesskickligheten kan man också använda sig av intervjuer, tidigare yrkesprov som dokumenterats eller andra metoder varmed examinandens kompetensnivå kan preciseras. Före den slutliga bedömningen skall examinanden ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinanden ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänts. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna. I provet är det inte tillräckligt att arbetsresultatet bedöms utan det är också väsentligt att beakta hur arbetet planeras och utförs och hur olika val av arbetssätt motiveras samt beakta övriga frågor som hör till yrkesskickligheten.

En prestation godkänns om

- examinanden har de färdigheter som kraven förutsätter
- examinanden arbetar yrkesmässigt och raskt
- arbetets slutresultat är utfört i enlighet med överenskommelser, bestämmelser och anvisningar
- arbetets slutresultat uppfyller de kvalitetskrav som ställs på arbetet
- examinandens verksamhet i övrigt stämmer överens med följande beskrivning:

Examinanden behärskar helheter. Han arbetar metodiskt och i logisk ordning. Han väljer de rätta arbetsmetoderna och redskapen samt använder dem rätt. Han har de kunskaper som behövs i arbetet och kan använda de tekniska dokument och det källmaterial som behövs i arbetet. Han är samarbetsvillig och kan betjäna kunderna väl/enligt företagets betjäningssprinciper. Han kan vid behov bedöma sin egen arbetsprestation och motivera sina beslut.

3 § Konstruktionsmässigt skydd

a) Krav på yrkesskicklighet

1) Arbetsredskap, material, elteknik och arbetarskydd

Examinanderna kan använda mätutrustning (metermått, skjutmått, bormall, vattenpass, nyckelindikator, nyckeltolk, universalmätare, mätutrustning för kontroll av skyddsledningskretsars skick, spänningsmätare). De kan självständigt söka information i olika källor. De kan läsa byggnads- och elritningar i den omfattning som arbetet förutsätter. De kan hantera olika slags metall- och träkonstruktioner och kan göra de reserveringar som produktinstallationerna kräver (urtag, skåror, hål och övriga öppningar) enligt tillverkarens anvisningar (toleranser). De känner till ytmaterialen så att de kan utföra fastsättningar rätt och använda rätta fästmaterial. De kan använda arbetsredskapen tryggt. De identifierar farliga arbetsmetoder och undviker dem.

Examinanderna känner till grunderna i elteknik. De känner till de vanligaste elektronikkomponenterna i branschen och kan kontrollera deras skick genom mätning. De kan dimensionera batterier och kalkylera kabelförlusten. De kan välja rätta kablar och utföra genomföringarna på rätt sätt. De känner till öppningsmetoder. De kan utföra nödvändiga kontroller, granska sitt arbetsresultat efter varje arbetsskede och korrigera felen. De kan dokumentera de installationer och ändringsarbeten de utfört.

Examinanderna känner till de ergonomiskt rätta arbetsställningarna. De utför sitt arbete självständigt och tar på eget initiativ reda på arbetsplatsens säkerhetsföreskrifter. De svarar för sin egen del för arbetssäkerheten på arbetsplatsen och informerar arbetsledningen om brister. De känner till arbetarskydds- och datasäkerhetsfrågorna i anslutning till en stadigvarande arbetsplats och till varje enskilt arbetsprojekt och handlar enligt dem. De följer säkerhetsföreskrifterna för produkterna som skall installeras. De känner till kraven som gäller heta arbeten och kan följa dem. De känner till föreskrifterna och säkerhetsanvisningarna för kortvariga, under en timme långa asbestrivningsarbeten och kan välja rätt skyddsutrustning för dessa arbeten.

Examinanderna kan realistiskt bedöma sitt eget arbete och arbetsresultat.

Examinanderna har avlagt Finska Försäkringsbolagens Centralförbunds låssmedsprov med godkänt resultat. De har giltigt kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, certifikat för heta arbeten och arbetssäkerhetskort.

2) Mekanisk låsning, reglering av fönster och öppningar

Examinanderna känner till användningsändamålet för olika mekaniska lås och reglingsanordningar och kan välja de rätta låsen och beslagen enligt de krav som ställs på objektet. De kan göra de reserveringar låsen förutsätter och installera lås och beslag enligt anvisningarna. De kan utföra service på lås och beslag enligt tillverkarens anvisningar och garantivillkor.

3) Elektromekanisk låsning

Examinanderna känner till användningsändamålet för elektromekaniska lås och kan välja de rätta låsen enligt kraven som ställs på objektet. De kan installera låsen, deras styrsystem samt behövlig kabling med kopplingar enligt anvisningar. De kan utföra service på låsningssystem och tillhörande lås enligt tillverkarens anvisningar.

4) Dörrmaskinerier

Examinanderna känner till hur de vanligaste vänd-, brand- och lyftdörrarna samt portmaskinerierna fungerar och kan utföra installationer och service enligt tillverkarens anvisningar.

5) Bussteknik

Examinanderna känner till principerna för bussteknik. De kan installera och utföra service på dessa tekniker samt vet vilka andra system man kan koppla till bussarna.

Examinanderna känner dessutom till och förstår innehållet i följande anvisningar från skadeförsäkringsbolagen som varit i kraft 31.12.2004, i den form de publicerats tre månader innan examen arrangeras:

- heta arbeten, skyddsanvisning C6
- teknisk bevakning, skyddsanvisning I7
- förebyggande av att datateknisk utrustning förkommer eller stjäls, skyddsanvisning 01/2003
- kassaskåpsansvisning 2003
- nyckelsäkerhet, skyddsanvisning 01/2001
- byggnads- och reparationsarbeten, skyddsanvisning S450, 3 mom.
- skydd mot egendomsbrott på byggarbetsplatsen, S452.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinanden utför de aktuella arbetena i vanliga arbetsmiljöer eller genom särskilda arbetsprestationer i sådan omfattning att man tillförlitligt kan konstatera att examinandens kompetens motsvarar kraven på yrkesskicklighet med avseende både på praktiska och teoretiska kunskaper som behövs i branschen. Om yrkesprovet inte uppfyller uppställda krav i sådan omfattning att examinandens kunskaper tillförlitligt kan påvisas motsvara kraven på yrkesskicklighet är anordnaren skyldig att med hjälp av olika tilläggsuppgifter eller andra bedömningsmetoder säkerställa att examinanden har den kompetens som krävs. Under provets gång kan tilläggsfrågor ställas till examinanden. De kompletterande färdigheter och kunskaper samt den kännedom om bestämmelser som ligger till grund för arbetet kan också kontrolleras genom särskilda prov till de delar de inte framgår av själva arbetet. För att klarlägga yrkesskickligheten kan man också använda sig av intervjuer, tidigare yrkesprov som dokumenterats eller andra metoder varmed examinandens kompetensnivå kan preciseras. Före den slutliga bedömningen skall examinanden ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinanden ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänts. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna. I provet är det inte tillräckligt att arbetsresultatet bedöms utan det är också väsentligt att beakta hur arbetet planeras och utförs och hur olika val av arbetsätt motiveras samt beakta övriga frågor som hör till yrkesskickligheten.

En prestation godkänns om

- examinanden behärskar det som kraven förutsätter
- examinanden arbetar yrkesmässigt och raskt
- arbetets slutresultat är i enlighet med överenskommelser, bestämmelser och anvisningar
- arbetets slutresultat uppfyller de kvalitetskrav som ställs på arbetet
- examinandens verksamhet i övrigt stämmer överens med följande beskrivning:

Examinanden behärskar helheter. Han arbetar metodiskt och i logisk ordning. Han väljer de rätta arbetsmetoderna och redskapen samt använder dem rätt. Han har de kunskaper som behövs i arbetet och kan använda de tekniska dokument, det källmaterial och de mätinstrument som behövs i arbetet. Han väljer rätta material och rätt utrustning och använder dem ekonomiskt. Han är kostnadsmedveten och beaktar verksamhetens totala lönsamhet. Han är samarbetsvillig och kan betjäna kunderna väl/enligt företagets betjäningprinciper. Han iakttar säkerhet i arbetets utförande och i ordningen på arbetsplatsen. Han kan vid behov bedöma sin egen arbetsprestation och motivera sina beslut.

En prestation underkänns om den normala tid som reserverats för arbetet väsentligt överskrids.

Om examinanden klart äventyrar sin egen eller utomståendes säkerhet eller betar sig osakligt mot kunder eller andra personer avbryts provet omedelbart och prestationen underkänns.

4 § Kameraövervakningssystem

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna känner till de centrala anläggningarna i anslutning till kameraövervakning (kamera- och objektivtyper, bandspelare med tidsfördröjning, olika inspelningsapparater) och grafiska symboler i anslutning till kameraövervakning. De behärskar kameraövervakningssystemens användningssätt och -ändamål och kan välja rätta anläggningar för olika objekt enligt dess användningssätt. De känner till föreskrifterna och rekommendationerna för kameraövervakning. Examinanderna kan planera ett enkelt kameraövervakningssystem (minst en kamera och en videospelning) och göra upp behövliga dokument.

Examinanderna kan installera och koppla kameraövervakningssystem samt programmera dem enligt tillverkarens anvisningar. De kan anskaffa anläggningarna och välja behövliga kablar, utföra genomföringar och använda rätta fästtekniker.

Examinanderna kan utföra service på anläggningarna enligt tillverkarens anvisningar och sköta om anläggningarnas underhåll i enlighet med avtal som ingåtts med kunden. De kan realistiskt bedöma sitt eget arbete och arbetsresultat.

Examinanderna känner till och förstår innehållet i följande författningar och anvisningar:

- strafflag, 24 kap.
- personuppgiftslag, 1–3 kap. i huvuddrag
- lag om integritetsskydd i arbetslivet, 6 kap.
- integritetsskyddet i kameraövervakning, publicerad av dataombudsmannens byrå.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinanden utför de aktuella arbetena i vanliga arbetsmiljöer eller genom särskilda arbetsprestationer i sådan omfattning att man tillförlitligt kan konstatera att examinandens kompetens motsvarar kraven på yrkesskicklighet med avseende både på praktiska och teoretiska kunskaper som behövs i branschen. Om yrkesprovet inte uppfyller uppställda krav i sådan omfattning att examinandens kunskaper tillförlitligt kan påvisas motsvara kraven på yrkesskicklighet är anordnaren skyldig att med hjälp av olika tilläggsuppgifter eller andra bedömningsmetoder säkerställa att examinanden har den kompetens som krävs. Under provets gång kan tilläggsfrågor ställas till examinanden. De kompletterande färdigheter och kunskaper samt den kännedom om bestämmelser som ligger till grund för arbetet kan också kontrolleras genom särskilda prov till de delar de inte framgår av själva arbetet. För att klarlägga yrkesskickligheten kan man också använda sig av intervjuer, tidigare yrkesprov som dokumenterats eller andra metoder varmed examinandens kompetensnivå kan preciseras. Före den slutliga bedömningen skall examinanden ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinanden ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänts. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna. I provet är det inte tillräckligt att arbetsresultatet bedöms utan det är också väsentligt att beakta hur arbetet planeras och utförs och hur olika val av arbetssätt motiveras samt beakta övriga frågor som hör till yrkesskickligheten.

En prestation godkänns om

- examinanden behärskar det som kraven förutsätter
- examinanden arbetar yrkesmässigt och raskt
- arbetets slutresultat är i enlighet med överenskommelser, bestämmelser och anvisningar
- arbetets slutresultat uppfyller de kvalitetskrav som ställs på arbetet
- examinandens verksamhet i övrigt stämmer överens med följande beskrivning:

Examinanden behärskar helheter. Han arbetar metodiskt och i logisk ordning. Han väljer de rätta arbetsmetoderna och redskapen samt använder dem rätt. Han har de kunskaper som behövs i arbetet och kan använda de tekniska dokument, det källmaterial och de mät-

instrument som behövs i arbetet. Han väljer rätta material och rätt utrustning och använder dem ekonomiskt. Han är kostnadsmedveten och beaktar verksamhetens totala lönsamhet. Han är samarbetsvillig och kan betjäna väl, i enlighet med företagets betjäningssprinciper. Han iakttar säkerhet i arbetets utförande och i ordningen på arbetsplatsen. Han kan vid behov bedöma sin egen arbetsprestation och motivera sina beslut.

En prestation underkänns om den normala tid som reserverats för arbetet väsentligt överskrids.

Om examinandan klart äventyrar sin egen eller utomståendes säkerhet eller beter sig osakligt mot kunder eller andra personer avbryts provet omedelbart och prestationen underkänns.

5 § Brottslarmsystem

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna känner till de grafiska symbolerna i anslutning till brottslarmsystem och -anläggningar. De känner till de olika typerna av brottslarmcentraler och klassificeringen av dem. De känner till systemen för överföring av larmsignaler och olika detektorer samt kan välja rätt detektor för olika objekt. De känner till kablingskraven för anläggningarna.

Examinanderna kan planera ett enkelt brottslarmsystem (minst två detektorer av vilka den ena är i en fördröjd slinga, och robottelefon) och göra upp behövliga dokument.

Examinanderna kan installera och koppla brottslarmsystem samt programmera dem enligt tillverkarens anvisningar. De kan välja rätta detektortyper samt placera och rikta dem på ett ändamålsenligt sätt. De kan välja rätta kabeltyper för apparaterna, utföra genomföringar och använda rätta fästtekniker.

Examinanderna kan utföra service på anläggningarna enligt tillverkarens anvisningar och sköta om underhållet av kundens anläggningar enligt uppgjort avtal.

Examinanderna känner till och förstår skadeförsäkringsbolagens anvisningar för brottslarmsystem.

Examinanderna kan realistiskt bedöma sitt eget arbete och arbetsresultat.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinandan utför de aktuella arbetena i vanliga arbetsmiljöer eller genom särskilda arbetsprestationer i sådan omfattning att man tillförlitligt kan konstatera att examinandens kompetens motsvarar kraven på yrkesskicklighet med avseende både på praktiska och teoretiska kunskaper som behövs i branschen. Om yrkesprovet inte uppfyller uppställda krav i sådan omfattning att examinandens kunskaper tillförlitligt kan påvisas motsvara kraven på yrkesskicklighet är anordnaren skyldig att med hjälp av olika tilläggsuppgifter eller andra bedömningsmetoder säkerställa att examinandan har den kompetens som krävs. Under provets gång kan tilläggsfrågor ställas till examinandan. De kompletterande färdigheter och kunskaper samt den kännedom om bestämmelser som ligger till grund för arbetet kan också kontrolleras genom särskilda prov till de delar de inte framgår av själva arbetet. För att klarlägga yrkesskickligheten kan man också använda sig av intervjuer, tidigare yrkesprov som dokumenterats eller andra metoder varmed examinandens kompetensnivå kan preciseras. Före den slutliga bedömningen skall examinandan ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinandena ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänts. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna. I provet är det inte tillräckligt att arbetsresultatet bedöms utan det är också väsentligt att beakta hur arbetet planeras och utförs och hur olika val av arbetsätt motiveras samt beakta övriga frågor som hör till yrkesskickligheten.

En prestation godkänns om

- examinandena behärskar det som kraven förutsätter
- examinandena arbetar yrkesmässigt och raskt
- arbetets slutresultat är i enlighet med överenskommelser, bestämmelser och anvisningar
- arbetets slutresultat uppfyller de kvalitetskrav som ställs på arbetet
- examinandens verksamhet i övrigt stämmer överens med följande beskrivning:

Examinandena behärskar helheter. Han arbetar metodiskt och i logisk ordning. Han väljer de rätta arbetsmetoderna och redskapen samt använder dem rätt. Han har de kunskaper som behövs i arbetet och kan använda de tekniska dokument, det källmaterial och de mätinstrument som behövs i arbetet. Han väljer rätta material och rätt utrustning och använder dem ekonomiskt. Han är kostnadsmedveten och beaktar verksamhetens totala lönsamhet. Han är samarbetsvillig och kan betjäna kunderna väl, enligt företagets betjäningprinciper. Han iakttar säkerhet i arbetets utförande och i ordningen på arbetsplatsen. Han kan vid behov bedöma sin egen arbetsprestation och motivera sina beslut.

En prestation underkänns om den normala tid som reserverats för arbetet väsentligt överskrids.

Om examinandena klart äventyrar sin egen eller utomståendes säkerhet eller beter sig osakligt mot kunder eller andra personer avbryts provet omedelbart och prestationen underkänns.

6 § Passagekontrollsystem

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinandena känner till och identifierar de vanligaste anläggningarna i anslutning till passagekontrollsystem och de vanligaste grafiska symbolerna i anslutning till passagekontrolltekniken. De känner också till de olika typerna av avläsningsapparater. De kan välja rätta apparater för olika objekt i enlighet med deras användningssätt och -ändamål.

Examinandena kan planera ett enkelt passagekontrollsystem (minst två avläsare som styr ett eller flera lås) och göra upp behövliga dokument.

Examinandena kan installera och koppla passagekontrollsystem samt programmera dem. De kan välja rätta kabeltyper för anläggningarna, utföra genomföringar och använda rätta fästtekniker. De kan utföra service på anläggningarna enligt tillverkarens anvisningar och sköta om underhållet av kundens anläggningar enligt uppgjort avtal. De kan realistiskt bedöma sitt eget arbete och arbetsresultat.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinanden utför de aktuella arbetena i vanliga arbetsmiljöer eller genom särskilda arbetsprestationer i sådan omfattning att man tillförlitligt kan konstatera att examinandens kompetens motsvarar kraven på yrkesskicklighet med avseende både på praktiska och teoretiska kunskaper som behövs i branschen. Om yrkesprovet inte uppfyller uppställda krav i sådan omfattning att examinandens kunskaper tillförlitligt kan påvisas motsvara kraven på yrkesskicklighet är anordnaren skyldig att med hjälp av olika tilläggsuppgifter eller andra bedömningsmetoder säkerställa att examinanden har den kompetens som krävs. Under provets gång kan tilläggsfrågor ställas till examinanden. De kompletterande färdigheter och kunskaper samt den kännedom om bestämmelser som ligger till grund för arbetet kan också kontrolleras genom särskilda prov till de delar de inte framgår av själva arbetet. För att klarlägga yrkesskickligheten kan man också använda sig av intervjuer, tidigare yrkesprov som dokumenterats eller andra metoder varmed examinandens kompetensnivå kan preciseras. Före den slutliga bedömningen skall examinanden ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinanden ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänts. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna. I provet är det inte tillräckligt att arbetsresultatet bedöms utan det är också väsentligt att beakta hur arbetet planeras och utförs och hur olika val av arbetssätt motiveras samt beakta övriga frågor som hör till yrkesskickligheten.

En prestation godkänns om

- examinanden behärskar det som kraven förutsätter
- examinanden arbetar yrkesmässigt och raskt
- arbetets slutresultat är i enlighet med överenskommelser, bestämmelser och anvisningar
- arbetets slutresultat uppfyller de kvalitetskrav som ställs på arbetet
- examinandens verksamhet i övrigt stämmer överens med följande beskrivning:

Examinanden behärskar helheter. Han arbetar metodiskt och i logisk ordning. Han väljer de rätta arbetsmetoderna och redskapen samt använder dem rätt. Han har de kunskaper som behövs i arbetet och kan använda de tekniska dokument, det källmaterial och de mätinstrument som behövs i arbetet. Han väljer rätta material och rätt utrustning och använder dem ekonomiskt. Han är kostnadsmedveten och beaktar verksamhetens totala lönsamhet. Han är samarbetsvillig och kan betjäna kunderna väl, i enlighet med företagets betjäningssätt. Han iakttar säkerhet i arbetets utförande och i ordningen på arbetsplatsen. Han kan vid behov bedöma sin egen arbetsprestation och motivera sina beslut.

En prestation underkänns om den normala tid som reserverats för arbetet väsentligt överskrids.

Om examinanden klart äventyrar sin egen eller utomståendes säkerhet eller beter sig osakligt mot kunder eller andra personer avbryts provet omedelbart och prestationen underkänns.

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden vet vad arbetet som företagare förutsätter. Han kan bedöma sin företagsamhet och eventuella företagsverksamhet samt inom vilka områden och hur han kan utveckla sina färdigheter som företagare. Han har en gedigen yrkeskunskap om sin bransch och förstår hur företagsverksamheten i branschen fungerar. Han kan granska branschen samt de möjligheter och risker som ansluter sig till att starta och utveckla ett företag i branschen. Han har de baskunskaper som behövs för att starta ett eget företag.

Examinanden känner till skillnaderna mellan olika företagsformer och vet vilka administrativa åtgärder som vidtas när man grundar ett företag. Han kan utveckla en konkurrenskraftig affärsidé tillsammans med sakkunniga och vet hur man använder affärsidén som grund för planeringen och inledandet av verksamheten. Examinanden vet vilka ekonomiska, produktionsmässiga och psykiska resurser som företagsverksamhet kräver och kan bedöma behovet av dessa resurser t.ex. när det gäller att starta det egna företaget.

Examinanden förstår att kundrelationerna och andra samarbetskontakter är en viktig del av en framgångsrik företagsverksamhet och har således förutsättningar att utveckla dessa kontakter. Examinanden känner till prissättningen av produkter och de viktigaste ekonomiska nyckeltalen. Han känner till den centrala lagstiftningen om företagsverksamhet. Han kan skaffa sig den information och de sakkunnigtjänster som han behöver både när han grundar företaget och i de olika skedena av företagsverksamheten.

b) Sätten att påvisa yrkesskickligheten

I yrkesprovet bedöms

- examinandens värderingar och personliga förutsättningar att arbeta som företagare
- examinandens kunskaper och färdigheter i företagsamhet.

När man planerar ett yrkesprov och väljer en miljö för provet är det viktigt att man försäkras sig om att det tillförlitligt går att mäta båda ovannämnda färdigheter.

När man bedömer individuella faktorer är det viktigt att man beaktar examinandens förmåga att utvärdera sina egna färdigheter att fungera som företagare. Bedömningen baserar sig på självvärdering, jämförande bedömning i grupp och diskussioner med sakkunniga. Som arbetsredskap kan man använda t.ex. olika typer av samtal och analyser. Man bedömer inte om examinanden är en bra företagare eller inte, utan målet är få en uppfattning om personens företagaprofil. Genom att tolka sin företagaprofil kan examinanden självständigt eller tillsammans med sakkunniga göra upp en utvecklingsplan för att främja sitt eget arbete som företagare.

De som deltar i bedömningen av denna studiehelhet skall ha kännedom om företagsverksamhet och företagsutveckling.

Kunskaperna och färdigheterna i företagsamhet bedöms på basis av verkligt arbete i anslutning till företagsamhet. Den centrala delen av provet är ett långsiktigt projekt om hur man inleder företagsverksamhet, där examinanden bearbetar sin företagsidé till en affärsidé. När examinanden bygger upp en fungerande affärsidé skall han mångsidigt granska verksamhetsmiljön speciellt ur en blivande företagares synvinkel inom branschen. Examinanden kan diskutera möjligheten att starta ett eget företag och frågor som berör detta med sakkunniga inom branschen.

Examinanden kan göra upp centrala planer som behövs i affärsverksamheten och bedöma deras funktionsduglighet. Han kan också analysera sitt eventuella företags resursbehov.

Yrkesprovet kan kompletteras med hjälp av utredningar, beräkningar och övriga skriftliga dokument samt muntliga samtal och intervjuer.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Målen för bedömningen:

- att bedöma de egna företagarfärdigheterna och planera utvecklingen som företagare
- att känna till vilka grundläggande färdigheter som behövs för att starta ett företag samt behärska centrala frågor i anslutning till detta
- att använda sakkunnigtjänster och utnyttja informationskällor

Kriterierna för bedömningen:

Examinanden vet vad arbetet som företagare kräver och vilka färdigheter som behövs för att lyckas som företagare. Examinanden kan analysera sina förutsättningar att arbeta som företagare och sina värderingar och på basis av dessa bedöma sin egen företagsamhet och göra upp en utvecklingsplan för sig själv som företagare. Han kan skapa lösningar för företaget och samtidigt lita på sina egna bedömningar samt dra nytta av och värdesätta sin yrkesskicklighet.

Examinanden känner sitt eget yrkesområde och sin egen region och kan granska framtidsutsikterna, möjligheterna och marknaden utifrån perspektivet att starta ett företag inom branschen.

Examinanden vet på vilka olika sätt man kan starta ett företag. Han känner till de vanligaste företagsformerna som används i Finland, de administrativa åtgärderna vid startandet av företag, hur man vanligen definierar ansvarsområden samt löser behovet av resurser och bedömer risker för att kunna diskutera med sakkunniga om olika alternativ angående det egna företagets verksamhet. Han vet vilka ekonomiska, produktionsmässiga och psykiska resurser som startandet av företagsverksamhet kräver och kan bedöma behoven av dessa ur den synvinkel man har då man planerar att starta egen företagsverksamhet. Han känner till de lagstadgade åtgärderna vid startandet av företagsverksamhet och vet var man vid behov kan få sakkunnig hjälp.

Examinanden kan utveckla en konkurrenskraftig affärsidé med experthjälp. Han förstår affärsidéns uppgift som arbetsredskap inom företagsverksamheten och vet hur man använder den som grund för planeringen och inledandet av verksamheten. När examinandem utvecklar affärsidén tar han hänsyn till efterfrågan och konkurrens på marknaden samt olika specialiseringsfaktorer som är väsentliga för att verksamheten skall fungera.

Examinanden förstår att kund- och andra samarbetsrelationer utgör en väsentlig del av en framgångsrik affärsverksamhet. När det gäller att upprätthålla kundrelationer och andra kontakter vet han vad som är grunden för värderingarna och för verksamhetssätten som definieras i affärsidén för hans tilltänkta företag. Han har de färdigheter som behövs för att bygga upp och upprätthålla kund- och leverantörsrelationer samt andra nätverksförhållanden som är viktiga för verksamhetens fortlevnad.

Examinanden förstår vad en lönsam verksamhet grundar sig på och kan påverka företagets lönsamhet. Han kan tolka företagets bokslut bl.a. med avseende på kapital, förmögenhet, likviditet och resultat. Examinanden förstår principerna för kostnadsberäkning och vet vilka marknadsmässiga faktorer man också måste beakta för att kunna prissätta produkter förnuftigt. Han kan göra en grov budget över inkomster och utgifter och kan söka information och sakkunnigtjänster för att lösa beskattningsfrågor som berör branschens företagsverksamhet.

8 § Installation av elapparater

Den som avlagt yrkesexamen för låssmed inklusive denna examensdel och därefter skaffat sig ett års arbetserfarenhet i de aktuella arbetena inom elbranschen anses som tillräckligt yrkeskunnig för att självständigt utföra elarbeten på en enstaka elmateriel- eller elanläggningsgrupp (handels- och industriministeriets förordning 28/2003 om ändring av handels- och industriministeriets beslut 516/1996 om arbeten inom elbranschen).

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden

- känner till elriskerna och de vanligaste elolycksfallen
- känner till grunderna i elteknik (bestämning av resistans, ström, spänning och effekt)
- känner till färgsystemen i ledare från olika tidsperioder
- känner till syftet och principerna med säkerhetsbrytare
- förstår kraven som ställs på elanläggningar i olika utrymmen (torra utrymmen, fuktiga utrymmen, våta utrymmen och explosiva utrymmen)
- förstår kraven på säkerhet vid elarbeten enligt säkerhetsstandard (SFS 6002)
- kan utföra elarbeten på rätt och säkert sätt
- kan mäta resistans, ström och spänning
- kan utföra skyddsjordning av elapparater
- kan använda säkerhetsbrytare
- kan utföra testning, kontrollera spänning och spänningsfrihet samt åstadkomma spänningsfrihet med strömställare, säkringspatroner, knivsäkringsutgångar, säkringslastbrytare och lastbrytare med säkringar
- kan utföra ibruktagningsbesiktning (mätning av skyddsledarens kontinuitet, testning av felströmsskydd, okulärbesiktning och funktionstestning)
- kan utföra installation och koppling av enfas- och trefasapparater, port- och dörrmaskinerier samt brottslarmcentraler och gruppledningar
- kan välja och installera ledningar med beaktande av elskydd och mekaniskt skydd (överbelastnings- och kortslutningsskydd).

Dessutom skall examinandens avlägga Elsäkerhetsexamen 3 om han inte har ett giltigt intyg över avlagd examen.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinandens utför de aktuella arbetena i vanliga arbetsmiljöer eller genom särskilda arbetsprestationer i sådan omfattning att man tillförlitligt kan konstatera att examinandens kompetens motsvarar kraven på yrkesskicklighet med avseende både på praktiska och teoretiska kunskaper som behövs i branschen. Före yrkesprovet skall examensarrangören genom en intervju eller på annat sätt kontrollera examinandens yrkeskompetens när det gäller arbetarskyddsfrågor.

Under provets gång kan tillägsfrågor ställas till examinandens. De kompletterande färdigheter och kunskaper samt den kännedom om bestämmelser som ligger till grund för arbetet kan också kontrolleras genom särskilda prov till de delar de inte framgår av själva arbetet. Vid behov kan provet avläggas i flera delar, dock så att kompetensen mäts i den

omfattning kraven förutsätter. Före den slutliga bedömningen skall examinanden ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Om prestationen underkänns får examinanden ett meddelande där de godkända och underkända delprestationerna nämns samt en redogörelse för orsakerna till att prestationen underkänts. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling skall man också ge respons på de godkända prestationerna. Ett grundkriterium vid bedömningen är att anläggningarna fungerar felfritt och är absolut säkra för användaren. I provet skall examinandens arbetstakt motsvara normal arbetstakt i branschen. Examinanden skall vid behov kunna bedöma sin arbetsprestation och motivera sina val i arbetet.

En prestation godkänns om

- examinanden behärskar det som kraven förutsätter
- examinanden arbetar yrkesmässigt och raskt
- examinanden följer arbetarskydds- och elsäkerhetsföreskrifter
- arbetsresultatet motsvarar uppgiftsformuleringen och är utfört i enlighet med föreskrifterna
- arbetsresultatet uppfyller de kvalitetskrav som ställs på arbetet
- examinandens verksamhet i huvuddrag stämmer överens med följande beskrivning:

Examinanden behärskar helheter. Han arbetar metodiskt och i logisk ordning. Han väljer rätta arbetsmetoder och redskap samt använder dem rätt. Han har de teoretiska kunskaper som behövs i arbetet. Han kan använda elbranschens dokument och mätutrustning som behövs i arbetet och kan göra upp behövliga dokument. Han väljer rätta material och rätt utrustning och använder dem ekonomiskt. Han har avlagt Elsäkerhetsexamen 3 med godkänt resultat.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/biblioteket
Pb 380 (Hagnäsgatan 2)
00531 Helsingfors
tfn: (09) 774 774 50
fax (09) 774 774 75
myynti@oph.fi
www.oph.fi/svenska/bokhandel